

de lader Fornuften raade, som at de ikke tænker Tankerne helt tilende. Naar f. Eks. vor Tids Videnskab kalder sig naturalistisk og dermed mener, at den kun erkender Eksistensen af det, der lader sig opløse i Atomer med visse mekaniske eller kemiske Egenskaber, saa er dette dog virkelig en meget ufuldkommen Opfattelse, et rigtigt Studerekammer- og Laboratorie-Postulat, som til syvende og sidst ingenting forklarer. Vi, som virkelig lever med Naturen, kan umulig godkende en saa fattig Betragtningssmaaade. For vi veed jo og har utallige Gange følt, at Naturen er *besjælet*, at der bag de synlige Ting og de mekanisk virkende Kræfter, som paavirker vore Sanser, lever en Aand, der taler til vort Hjerte. Og har vi først faaet Øret rigtig opladt for denne Aanderøst, saa hører vi tilsidst kun den, fornemmer den gennem Stormens Brag som i den svageste Hvisken omkring et Græsstraa. Og vi ikke alene hører den, men vi forstaar dens Tale. For det er jo den samme Uendelighedens Aand, der lever og virker i vort eget Indre. Gaar vi en Dag inde i Skoven og hører Løvet suse over vort Hoved, eller lytter vi i Ensomhed til en Kildes Rislen, — ja, saa kan jo en moderne Fysiker forklare os, hvordan disse Lyde naturligt fremkommer ved Løvmassernes Bevægelser eller Vanddraabernes Fald; men dersom han dermed tror at have forklaret os alt, saa siger vi: Nej stop, min gode Mand! Der mangler noget. Der mangler endog det væsentligste. Med alle disse Beregninger kan du dog intet oplyse om den ejendommelige Fortrolighed, den næsten søsterlige Inderlighed, hvormed en saadan lille Kilde kan smaasnakke med os i vor Ensomhed. For — ikke sandt? — der er jo slet ikke noget afskrækkende for os i, at de tilsyneladende døde Ting saaledes faar Mæle. Og vi bliver jo heller ikke fornærmede, fordi en saadan lille Kilde pludselig gør sig familiær og siger „du“ til os. Der er tvertimod noget meget trygt og hjemligt ved en saadan stærk Følelse af Samhørighed med Naturen. Men hvad vil alt dette sige andet, end at der bag den synlige Verdens Mangfoldighed bølger en Eenhed, der er alle Tings fælles Ophav. Den underligt drømmende Følelse, der i saadanne Øjeblikke kan røre sig i os, er en Hjemlængsel. Og dersom nu den lærde Fysiker vil definere denne Følelse som en os iboende mekanisk eller kemisk virkende Kraft, en Affinitet eller Attraktion til Urstoffet, — ja saa anbefaler jeg ham paany at forlade sine Bøger og sit Laboratorium og hente sin Visdom i